

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 11 กันยายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

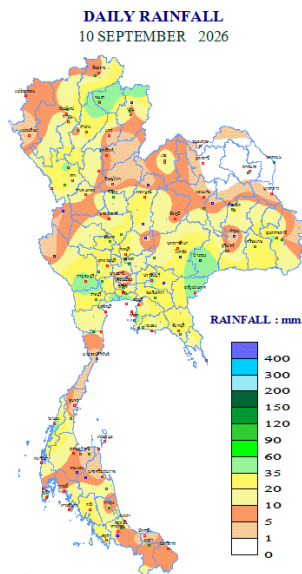
เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย (มีผลกระทบถึงวันที่ 13 กันยายน 2569) ฉบับที่ 9 ลงวันที่ 11 กันยายน 2569

ในช่วงวันที่ 11-13 ก.ย. 69 ภาคใต้มีฝนเพิ่มขึ้นและมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ ส่วนภาคกลางตอนล่าง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออกมีฝนตกหนักบางแห่ง ในขณะที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนลดลง ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนตอนใต้ จะแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ส่งผลให้ร่องมรสุมเลื่อนลงมาพาดผ่านภาคกลางตอนล่าง ภาคใต้ตอนบน อ่าวไทยตอนบน และภาคตะวันออก เข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ และอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น

ขอให้ประชาชนระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก พื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางผ่านเส้นทางที่มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังในระยะสั้นได้

อนึ่ง หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง มีแนวโน้มจะทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุหมุนเขตร้อน และคาดว่าจะเคลื่อนเข้าใกล้ชายฝั่งประเทศเวียดนามตอนบนในช่วงวันที่ 13-14 ก.ย. 69 ขอให้ประชาชนติดตามข่าวพยากรณ์อากาศอย่างต่อเนื่องในระยะนี้ไว้ด้วย

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 9 ก.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 10 ก.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.พระสมุทรเจดีย์	.สมุทรปราการ	92.5	ฝนตกหนักมาก
2	อ.เมือง	พะเยา	63.4	ฝนตกหนัก
3	อ.บางละมุง	ชลบุรี	60.4	ฝนตกหนัก
4	อ.ทุ่งช้าง	น่าน	56.8	ฝนตกหนัก
5	อ.เกาะสีชัง	ชลบุรี	54.2	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

THAI METEOROLOGICAL DEPARTMENT

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ก.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 53,574 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 70 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 29,602 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (57,423 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 3,849 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 376.86 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 132.54 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 23,091 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 50,147 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 71 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 26,597 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (53,424 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75) น้อยกว่า ปี 2568 จำนวน 3,276 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 295.81 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 89.29 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 20,691 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	16,173	65	9,429	52	92	1,184	745	63	655	60	100	26,009	16,918	65	10,083	53	9,090
ตอน	12	8,368	4,320	52	2,668	39	234	2,209	1,396	63	1,222	60	246	10,577	5,716	54	3,890	44	4,861
กลาง	3	1,331	582	44	510	39	28	419	215	51	185	48	31	1,750	797	46	695	42	953
ตะวันตก	2	26,605	22,972	86	9,695	72	9	170	68	39	57	36	11	26,775	23,040	86	9,752	72	3,735
ตะวันออก	6	1,515	792	52	698	49	54	1,118	743	66	680	64	60	2,633	1,535	58	1,378	56	1,098
ใต้	4	8,194	5,307	65	3,597	55	44	727	260	36	204	31	48	8,922	5,567	62	3,803	53	3,355
รวม	35	70,838	50,147	71	26,597	56	461	5,828	3,428	59	3,005	56	496	76,666	53,574	70	29,602	56	23,091

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 16,014 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 65 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 9,306 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 88.94 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 22.92 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 8,769 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,868	58	4,068	42	31.95	31.88	10.00	10.00	5,594
สิริกิตี	7,218	76	4,368	66	37.84	42.46	9.89	10.03	2,292
ภูมิพล+สิริกิตี	15,086	66	8,436	52	69.79	74.34	19.89	20.03	7,886
แควน้อยฯ	458	49	415	46	10.00	10.37	1.73	1.73	481
ป่าสักชลสิทธิ์	471	53	456	54	9.15	7.89	1.30	1.30	401
รวมทั้งหมด	16,014	64	9,306	52	88.94	92.60	22.92	23.06	8,769

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (28%) อ่างฯ ลำพระเพลิง (25%) อ่างฯ ลำนางรอง (25%) อ่างฯ กระเสี้ยว (20%) และอ่างฯ คลองสิยัด (28%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ แม่จัดสมบูรณ์ชล (85%) อ่างฯ สิรินคร (82%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (86%) อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (87%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (84%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 617 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 574 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.44 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.26 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 150 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 150 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.32 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.26 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +6.10 ม.รทก. (เมื่อวาน +6.10 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 191 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 187 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 151 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 30 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 10 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 30 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 30 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 108 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 107 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 32 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 51 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 207 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 209 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 26 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 10 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 61 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 50 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 413 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 301 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
	5 ก.ย. 69	6 ก.ย. 69	7 ก.ย. 69	8 ก.ย. 69	9 ก.ย. 69	10 ก.ย. 69	11 ก.ย. 69		
ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.13	0.13	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.19	0.19	0.20	0.19	0.19	0.20	0.21	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.18	0.19	0.20	0.19	0.19	0.20	0.20	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 11 ส.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	4.46	-8.34
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	10.35	-5.65
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	7.30	-4.90
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	9.03	-2.97
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	9.36	-3.14
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	12.09	-2.41

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร

3.1 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี เกษตรกร 11,402 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 129,912 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 73,055 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 56,849 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 420 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 5,211 ไร่ วงเงิน 10,316,790 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ก.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 กัยแล้ง ช่วงกัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,051 ราย พื้นที่ 2,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,766 ไร่ วงเงิน 8,328,649 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ก.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 อุทกภัย ช่วงกัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 27 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน ตาก พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ตราด ชัยนาท และสระบุรี เกษตรกร 48,931 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 279,369 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 256,179 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 19,668 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 3,522 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 15,061 ราย พื้นที่ 130,641 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 124,856 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 5,235 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 550 ไร่ วงเงิน 180,116,376 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 540 ราย พื้นที่ 3,288 ไร่ วงเงิน 4,610,299 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ก.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำพูน นครพนม สกลนคร บึงกาฬ หนองคาย และอุบลราชธานี เกษตรกร 2,408 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,508 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,386 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 135 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,408 ราย พื้นที่ 2,508 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,386 ไร่ บ่อกุ้ง 135 ไร่ กระชัง 135 ตรม. วงเงิน 12,651,350 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 1 ไร่ วงเงิน 4,027 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ก.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และหนองคาย เกษตรกร 28,227 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,409 ตัว แบ่งเป็น โค 24,681 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381.00 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 408 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 24,623 ตัว แบ่งเป็น โค 62 ตัว กระบือ 6 ตัว สุกร 188 ตัว และสัตว์ปีก 24,367 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 5 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 68)

3.4 วาตภัย ช่วงกัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์ แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี อุดรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,518 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,192 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,557 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 4,059 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,861 ราย พื้นที่ 6,947 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,015 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 830 ไร่ วงเงิน 15,436,499 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,743 ราย พื้นที่ 6,730 ไร่ วงเงิน 14,906,971 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ก.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ก.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบโศก-บริโศก พิษไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 24 - 30 สิงหาคม 2569 งานระบายน้ำหลัก จำนวน 9 เครื่อง ในเขตจังหวัดสุโขทัย ตาก และอุดรธานี งานขาดแคลนน้ำ จำนวน 2 เครื่อง ในจังหวัดนครราชสีมา

- เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

- กรมประมง ดำเนินการช่วยเหลือ ได้แก่ จัดชุดเฉพาะกิจพร้อมเจ้าหน้าที่ รวม 48 นาย รถยนต์ รวม 10 คัน เรือท้องแบน รวม 10 ลำ ช่วยนำส่งเสบียงอาหาร และน้ำดื่ม พร้อมทั้งอพยพประชาชน ผู้ป่วย เด็กและคนชรา ในพื้นที่ประสบภัยสู่พื้นที่ปลอดภัย

- กรมปศุสัตว์ ดำเนินการช่วยเหลือ โดย อพยพสัตว์ รวม 3,424 ตัว ให้อาหารสัตว์พระราชทาน รวม 116,896 กิโลกรัม ส่งเสริมสุขภาพสัตว์ (แร่ธาตุ/ยาปฏิชีวนะ วิตามิน) รวม 1,401 ชุด รักษาสัตว์ รวม 135 ตัว ฝังยุงชีพสัตว์ รวม 153 ถุง

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ส.ค. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ปราจีนบุรี และสงขลา) จำนวน 1,695 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 831 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41
	2. หนอนด่างกินราก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 105 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนด่างกินราก ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไช้หนอนและดักด้ขั้้นสู่ผิวดิน
	3. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (บุรีรัมย์ สกลนคร และสงขลา) จำนวน 211 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 76 ไร่	ใช้เชื้อราเมตาโรเลียซึม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด่างอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง
	4. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน) จำนวน 1,272 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,210 ไร่	- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) - เพลี้ยกระโดดหลังขาว แนะนำปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ไ้่น้ำออกจากแปลงนาเพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวอวบเหมาะแก่การเข้าทำลาย และควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง
มะพร้าว	1. ด่างงวง	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรัง ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 733 ไร่ การระบาดลดลง 14 ไร่	- ด่างงวง ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาโรเลียซึม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักด้ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชันผสมกับน้ำมันยางทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี)	- หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bacon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียนไซ้ทริโครแกรมมา (Trichogramma sp.) เพื่อควบคุมระยะ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. แมลงดำหนาม	กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,713 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 364 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,208 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ขอนแก่น นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,077 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 31 ไร่ พื้นที่ระบาด 30 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,322 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 64 ไร่	ไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) 1.92% EC ในการ ป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ - แมลงดำหนาม ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hipinarum) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปลอ่ย แตนเบียนเตตระสตัส (Tetrastichus brontispae) เพื่อควบคุม ด้งด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษศัตรูธรรมชาติ - ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้ การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้น การป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่น จนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่ง เป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร - ดัวงแรด ใช้ เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดด้วงแรด ในระยะหนอนและด้งด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมี กำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง
	4. ไรสีขามะพร้าว		
	5. ดัวงแรด		
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช และพังงา) จำนวน 576 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกิน มาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำพ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสม สารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (มุกดาหาร สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 246 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 19 ไร่	- หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลาย แล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปลอ่ย แตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะ หนอนของหนอนหัวดำ
	3. ดัวงแรด	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,195 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 74 ไร่	- ดัวงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย มาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมตอกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะ หนอนและด้งด้
	4. ดัวงกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 449 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 19 ไร่	- ดัวงกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และ บริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกร ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดด้วงกุหลาบ
	5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,207 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 22 ไร่	- โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณ
	6. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด สระแก้ว ชุมพร กระบี่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 123 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,900 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่	รอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มให้น้ำมันให้แข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มให้น้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และ ทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และ ทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มให้น้ำมัน ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบ การแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุด ออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไป เผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ำยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,359 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (น่าน สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 989,166 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5,973 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,464 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 101 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,059 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร ตรัง สตูล และ สงขลา) จำนวน 86 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- แนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยาง หยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิ ออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์เยื่ออ่อนต่อการเข้า ทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. โรคใบจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 135 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก) จำนวน 161 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 919 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 166 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่น สารฆ่าแมลงเฟนิโตรไธออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เดิมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี)	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกล้มมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทาน โรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และ หัวยาง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทิ 1 อิทิ 2 อิทิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลง หริวขาวยาสูบพาหนะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของ แมลงหริวขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงเต่าตัวห้ำ หรือ พ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวัง การระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้ 4. โรแดงมันสำปะหลัง 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. โรคโคนเน่าหัวเน่า 7. หนู 8. หนอนแมลงวัน	จำนวน 778,238 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6,675 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,581 ไร่ การระบาดลดลง 441 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กำแพงเพชร อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 5,723 ไร่ การระบาดลดลง 776 ไร่ พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 12,894 ไร่ การระบาดลดลง 3,544 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร จันทบุรี และ ชลบุรี) จำนวน 523 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 299 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 623 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 623 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์) จำนวน 102 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไถและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณ ของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรู ธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมัน สำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุด เมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเสี่ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์ - โรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของโรแดง เช่น ด้วงเต่าตีสีดำ ด้วงปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเสี่ยงการปลูก มันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของโรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อ ลดการเพิ่มปริมาณของโรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิด การระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลง เมื่อพบอาการ - เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบ การระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้ง นอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ให้ฉีดพ่น เฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย - โรคโคนเน่าหัวเน่า หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย นอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสฟิอิลอะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หนู 3. หนอนดั่งกินราก	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,555 ไร่ การระบาดลดลง 59 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 20,038 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13,367 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 518 ไร่ การระบาดคงที่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่ม ไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง - หนอนดั่งกินราก ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และ ตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้ขี้หนูผืนดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุม หนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนดั่ง อาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณ โคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัส กับหนอนได้โดยตรง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 206 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาวอ้อย 3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 1,187 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา มหาสารคาม อำนาจเจริญ และชลบุรี) จำนวน 15,037 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 251 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 566 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน - แมลงหี้ยขาว หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. แมลงหวี่ขาว 5. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์) จำนวน 43,607 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 230 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	เติมวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อ ช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการ ระบาด ให้พ่นเชื้อราชีวเวเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง - หนอนแมลงวัน ไถพรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอน และดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลง และปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. หนอนเจาะผล 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. ไรแดง 7. โรครากเน่าโคนเน่า 8. โรคใบติดหรือใบไหม้ 9. โรคใบจุดสาหร่าย 10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 529 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 876 ไร่ <u>การระบาดลดลง 15 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,258 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส พัทลุง ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 133 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 511 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 917 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,955 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 936 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 54 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,373 ไร่ <u>การระบาดลดลง 6 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลเฟน เลือกใช้สาร ผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอะมีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไคด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซัลอัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือ ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรยยังคงระบาดพ่นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวต์ออกไซด์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลเฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทรินโฟซาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขุ่นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	11. โรคราดำ	จำนวน 1,407 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)	ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	12. โรคราสีชมพู	จำนวน 403 ไร่ การระบาดลดลง 68 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี)	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	จำนวน 186 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	14. หนอนกินใบทุเรียน	จำนวน 278 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด)	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน	จำนวน 282 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา และสุราษฎร์ธานี)	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรืออโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	16. โรคแอนแทรกคโนส	จำนวน 591 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง และ ยะลา)	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการ ฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก ซิลผสมแมนโคเซบ หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	17. หนอนเจาะเมล็ด	จำนวน 555 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุโขทัย สระบุรี กระบี่ สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา)	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	จำนวน 124 ไร่ การระบาดลดลง 32 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร ยะลา นราธิวาส และจันทบุรี)	
		จำนวน 188 ไร่ การระบาดคงที่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง)	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	จำนวน 223 ไร่ การระบาดลดลง 112 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก จันทบุรี และนราธิวาส)	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่ง ทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์
	3. หนอนคืบกินใบ	จำนวน 240 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	- หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกร พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	4. โรคราแป้ง	จำนวน 170 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี)	- โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่น นำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
	5. หนอนกินช่อดอก	จำนวน 114 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	
		จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา)	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟ เฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด
	2. หนอนกินใบ	จำนวน 241 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง ยะลา พังงา และสุราษฎร์ธานี)	- เมื่อพบหนอนกินก้านใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบ การระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน
	3. หนอนขอนใบ	จำนวน 626 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง)	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มีมังคุดแตกใบอ่อน
	4. โรคใบจุด	จำนวน 336 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร)	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคใบจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง	จำนวน 245 ไร่ การระบาดลดลง พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 524 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 19 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลง หรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มีงอกได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรืออโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอ
	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรก้ามะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 257 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 522 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 24 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 365 ไร่ การระบาดลดลง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักเตี๋ยทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทรีน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาด ให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 3 กันยายน 2569

ปัจจุบันมีทั้งหมด 13 จังหวัด 31 จุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ระยอง ฉะเชิงเทรา ศรีสะเกษ สุรินทร์ ชลบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สระแก้ว อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร และหนองคาย ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน 3 ตัว ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 182 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา